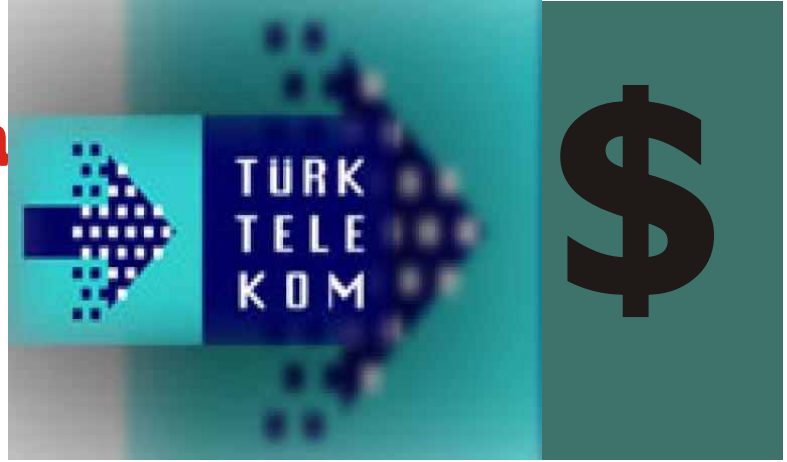

Türk Telekom'da Sona Doğru

Elk. Müh. Alpaslan Güzelış
alpaslan.guzelis@emo.org.tr

Türk Telekom'un %15 hissesinin %65' i halka arz yoluyla yurt dışında pazarlanmak üzere satışa çıkarıldı. Bu %15 hissenin %30' u küçük yatırımcı ve PTT ile Türk Telekom çalışanlarına, %3'ü alım gücü yüksek yatırımcılara, kalan %2 si ise yurt içi kurumsal yatırımcılara satılacak. Bu hisselerle biçilen değer Türk Telekom'un 2007 yılındaki 2,5 Milyar YTL'lik karı göz önüne alındığında yine haraçmezat diye nitelendirilecek bir satış sürecinin yaşayacağımızı göstermektedir.

Elden çıkarılacak bu hisselerle birlikte kamunun elinde, OGER Telekom'a satılan %55 lik bölüm ve yeni satışa çıkarılacak %15 lik hisseden sonra %30 luk kısmı kalacaktır. Bu anlayış ve uygulamalar sonucunda 1-2 yıl gibi bir sürecin sonunda, Türk Telekom'da kamu açısından sona gelmiş olacak, altın yumurtlayan tavuğun yumurtası artık tamamen kesilecektir.

Peki amaç neydi? Ne oldu?

1990 yılının sonlarına doğru esmeye başlayan, neo-liberalizmin son sürümü küreselleşme rüzgarı ülkemizi de etkisi altına almış, IMF ve Dünya Bankası ile Dünya Ticaret

Örgütünün dayatmaları ile diğer gelişmekte olan ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de zorunlu özelleştirmelere başlanmıştır. Amaç; özgürlük adı altında sermayeye küresel yayılabilme olanakları yaratmak olan bu yeni rüzgar, sonuçta kasırgaya dönüşmüş, serinletmek yerine yıkımlar yaratmaya başlamıştır. Ülkemizde küreselleşme kasırgasının yarattığı bu yıkımlar dünyanın hiçbir ülkesinde eşi ve benzerine rastlanmayacak şekilde alabildiğince sürmektedir.

Özelleştirme sonucunda öne sürülen amaçların başında, sabit telefonda da rekabetin oluşturulacağı ve hizmet fiyatlarının aşağı çekilebileceği savı gelmekteydi.

Sonuç Ne Oldu?

Rekabetin sabit telefon için mümkün olamayacağı, EMO ve ilgili kurumlarca defalarca vurgulanmasına, bunun bir aldatmaca olduğunun anlatılmasına karşın dikkate alınmamış, bu uyarılar görmezden gelinmiştir. Bugün tabloya baktığımızda bırakın rekabeti hala dünyada en yüksek ücretle sabit telefon görüşmesi yapan ülkelerin başında gelmekteyiz.

Türk Telekom kendi çalışma alanlarında bu pazarın tartışmasız tek hakimi olup tekel olma özelliğini daha da perçinleyerek korumaktadır.

Küreselleşme kasırgasıyla ülkemizde telekomünikasyon sektöründeki tüm koruma duvarları kaldırılmıştır. Günümüzde ulusal bir telekomünikasyon üretimi sektöründen bahsetmek artık olanaksızdır. Tamamen ithal eden ve sadece tüketen bir yapı ortaya çıkmıştır. Bir zamanların Teletaş'ı, Netaş'ı, Siemens Türk'ü artık yoktur. Binlerce Türk mühendisin çalıştığı AR-LA'lar ne yazık ki tümüyle kapatılmıştır. Ülkemizde; ihraç edilen ürünlerin pazarlaması ve bu ürünlerin işletilmesi dışında bir ticari olgu yoktur.

Yine, küreselleşmenin uygulayıcılarının en başta gelen savlarından biri olan; sektörel olarak yeni istihdam alanlarının yaratılacağı görüşünün de bir aldatmacadan ibaret olduğu da ortaya çıkmıştır. Bu sektördeki mühendisler için iş olanakları gittikçe azalmaktadır.

Ülkemizde özelleştirmelerin ve yanlış ekonomik uygulamaların neden olduğu işsizlik ile yoksulluk çığ gibi büyümektedir.

Türk Telekom'un özelleştirilmesi ile başlayan süreçte gelinen noktada, zorunlu ve erken emeklilik ile kamunun diğer kurumlarına yapılan personel aktarmaları nedeniyle, ilk satıştan elde edilen 6,5 milyar doların bile bu yükü karşılamadığı ortadadır.

Hala anlaşılmayan veya anlaşılmak istenmeyen; küresel sermaye çevreleri tarafından dayatılan ekono-mik politikaların, ulusal sanayimizin küresel sermayenin bir parçası haline getirilme çabalarının, biz ve bizim gibi ülkeler için kalkınma değil yıkım getirdiğidir.

ABD başta olmak üzere kendini dünyanın efendisi olarak gören ülkelerin, bizlere uygun gördüğü veya uygulamaya çalıştıkları, kendi çıkmazlarına çözüm sağlamaktan öte bir şey değildir. Ne yazık ki ülkemizde aydın diye nitelendirilecek bir çok çevrelerde bu rüzgarın bir yıkım, bağımlılaştırma aracı olduğu görülmeyip, neo-liberal kürselliğin kişisel özgürlük ile bağlantılı bir anlam taşıdığı yanılgısına düşülmüştür. **Özgürlüğün, emperyalizmin özgürlüğü olduğunu ya anlamamaktadırlar ya da anlamamış gibi gözükmektedirler.**

Yapılan rakam oyunlarının ne oluşan iç-dış borcu yok etmesi, ne de pazarda ki ateşi söndürmesi olanaklı değildir. Ekonomik durum hiç de iç açıcı değildir ve **özelleştirmelerin yarattığı sanal mutluluğun sonuna yaklaşmaktadır. Durağanlık ve suskunluğun bir istikrarmış gibi sunulması da cari açığın ulaştığı rakamları açıklamaya yetmemektedir.** Bunun aksini iddia etmenin de iyi niyetlilikle bağdaşmayacağı ortadadır.

Peki ne yapmalı? Nasıl doğru rotaya girebiliriz?

Çözüm çok basit ve nettir. Ulusal kalkınma ve özellikle telekomünikasyon sektöründe doğru rotaya girmek için mucizelere gereksinim yoktur.

Kamunun elden çıkardığı bir çok yapıyı da tekrar devletleştirmenin getireceği yük göz önünde tutularak, yeni bir ekonomik kalkınma modeli geliştirilmelidir.

Bu model, ulusalcı ve korumacı olmak zorundadır. Koruma ile öncelikle ulusal üretimin olduğu kurumların tekrar ayağa kaldırılması sağlanmalı, uluslararası rekabette etkin olacak bir üretim hedeflenmelidir.

Devlet, üniversite, sanayi işbirliğinin gerçekleştirilmesi ile sadece tüketen değil üreten bir toplum yapısı oluşturulmalıdır. Devlet ve bankaların finansal teşviki başta AR-GE ler ile araştırma-geliştirme enstitüleri olmak üzere üretimin temel taşlarına yönelik olmalıdır.

Ekonomik kalkınmanın diğer bir olmazsa olmaz unsuru çağdaş bir eğitim yapısıdır. Beyinlerdeki zinciri kırarak ve çözüm üretecek mühendislerin yetişeceği bilim kurumları hiçbir olanaktan yoksun bırakılmamalıdır. Kirli siyasetin elleri ulusal sanayimizden ve eğitim kurumlarımızdan çekilmelidir.

Ulusal koruma çağdışılık değildir, bu gün gelişmiş ülkelerde bizlere öngörülenin aksine korumacılığın daha da etkinleştiğine şahit olunmaktadır.

Uluslararası kurumlarda daha fazla temsil edilmek zorundayız, özellikle geleceğin teknolojilerinin standartlarının tartışıldığı İTÜ benzeri her yapıda istisnasız yer alınmalı, üniversitelerden başlayan ve üretimde sonlanan süreçler

oluşturulup, sistemlilik ve süreklilik içinde izlenmelidir.

Bu oluşumları sağlamak, birkaç bin mühendisin ve bilim adamımızın etkin olarak çalıştığı AR-GE ile enstitüleri kurup yaşatmak, bu ülkede bugüne kadar feda edilenlerin yanında gözden çıkarılması hiç de zor olmayacak bir gider olarak görülmelidir.

Ayrıca ülkemizde **kalkınmanın gerçek emekçileri olması gereken mühendisler, hak ettikleri anlam ve değere kavuşmak zorundadır. Teknoloji kullana-bilen fakir bekçiler olmaktan öte çözüm üreten, yaratan, üretime etkin katkı sağlayan birer zengin elemana dönüşmelidir.**

Başta telekomünikasyon sektöründe de meslek örgütü olarak yer alan EMO olmak üzere tüm meslek örgütleri, ulusal üretim yapısı içinde standart ve kalkınma modellerini oluşturmada etkin üyeler durumuna gelmeli, bu yetkilendirme yasalarla desteklenmelidir.

Peki bu kadar kısa ve net olan bu çözüm önerilerini gerçekleştirmemenin önünde ki engel nedir?

Bu sorunun yanıtını siz verin ve yarına umutla bakacağımız bir ülke oluşturmada ben ne yapabilirim? sorusunu kendinize sorun.

Yanıtını mutlaka bulacaksınız...!

